

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus

Årsberättelse 2025

Stiftelsens utveckling 2020-2025

Belopp i Tkr

Balansdag	2025-12-31	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Bundet fondkapital enl balansräkning	204 550	202 397	200 356	198 315	196 487	194 457
Bundet fondkapital till marknadsvärde	601 948	565 828	536 612	478 772	610 810	502 792
Ingångskapital omräkn efter KPI index	184 959	184 332	182 860	175 189	155 973	150 162
Real kapitalförändring						
ackumulerat värde	416 989	381 496	353 752	303 583	454 837	352 630
årets förändring	35 493	27 744	50 169	-151 254	102 207	-2 072
i % av ing. fondkap.markn.v.	6,27%	5,17%	10,48%	-24,76%	20,33%	-0,41%
Balansomslutning (markn.värde)	652 234	617 493	593 170	533 034	664 848	553 373
Placeringstillgångar						
aktierelaterade tillgångar (markn.värde)	538 880	502 915	477 188	425 140	545 887	437 454
i % av balansomsl.markn.v.	82,62%	81,44%	80,45%	79,76%	82,11%	79,05%
ränterelaterade tillgångar (markn.värde)	99 295	102 991	107 443	100 030	112 035	108 816
i % av balansomsl. markn.v.	15,19%	16,68%	18,11%	18,77%	16,85%	19,66%
aktierelaterade tillgångar (bokf.värde)	148 904	147 632	146 375	145 256	146 784	134 282
i % bokf. bundet kapital	72,80%	72,94%	73,06%	73,25%	74,70%	69,05%
Avkastning						
räntor o utdelningar	21 643	20 599	20 558	18 291	20 276	11 139
reavinster/reaförluster	-1 247	-1 092	421	1 684	670	1 574
förändring i övervärden	33 969	27 174	55 799	-133 866	105 988	-2 409
totalavkastning	54 365	46 681	76 778	-113 891	126 934	10 304
i % av ing.balansomslutn. markn.v	8,80%	7,87%	14,40%	-17,13%	22,94%	1,85%
Verksamhetskostnader	6 096	6 367	5 557	5 326	4 547	4 078
Bidragsverksamheten	17 648	18 542	19 768	12 953	10 596	10 293
% av räntor/utdelningar	81,99%	90,86%	96,84%	70,89%	52,26%	92,41%
% " " " ./. kostnader	110,79%	127,51%	128,74%	96,34%	65,29%	136,13%

Fotograf: Nina Varumo.

Innehåll

Stiftelsens utveckling	2
Året som gick	4
Direktionens ordförande har ordet	5
Historik och bildande	6
Direktionens arbete	7
Personal	8
Bidragsverksamheten 2025	9
Bidragsverksamheten 1972–2025	20
Förvaltningsberättelsen	22
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Noter	26
Revisionsberättelse	36
Stiftelsens Direktion och kansli	38

Studiebesök KTH. Fotograf: Karl Karell

Året som gick

Redovisade värden anges i miljoner kronor (Mkr) eller i %. Föregående år anges inom ( ).

- Årets direktavkastning uppgick till 21,6 Mkr (20,6).
- Stiftelsens placeringstillgångar:
  - Orealiserat övervärde 397,4 Mkr (363,4) en ökning (ökning) med 34,0 Mkr (27,2).
  - Bokfört värde för aktierelaterade instrument uppgår till 148,9 Mkr (147,6) och för räntebärande 91,9 Mkr (94,8).
- Totalavkastningen 54,3 Mkr (46,7) motsvarar 8,80% (7,87%) av ingående balansomslutning till marknadsvärde.
- Real ackumulerad kapitalökning enligt KPI, med basår 1949, sedan Stiftelsens start t.o.m 25-12-31: 417,0 Mkr (381,5).
- Verksamhetens kostnader: administration och förvaltning 4,9 Mkr (4,6).
- Bidragsverksamheten 17,6 Mkr (18,5) vilket motsvarar 81,99% (90,86) av direktavkastningen, exkl verksamhetskostnader. Balanserade disponibla medel uppgår per 25-12-31 till 36,7 Mkr (40,1). Beloppet täcker, per balansdagen beslutade åtaganden och verksamhetens kostnader för år 2026.

Summa mottagna medel 1973–2025 (Mkr)	25,2
Omräknat enligt KPI (se notering sid. 31)	184,9
Avkastningsmedel 1973–2025	
Avsatta till bundet kapital	179,4
Förbrukade i bidragsverksamheten	451,2
Orealiserade övervärden per 2025-12-31	397,4
Totalt	1 028,0
i % av mottagna medel	4 079,4%
Konsumentprisindex procentuella förändring 1973-2025	831,7%

Direktionens ordförande har ordet

Det är dags att summera föregående år och redovisa Stiftelsen Sveriges Sjömanshus verksamhet för 2025, med vår gedigna och informativa årsberättelse. Jag vill inledningsvis framhålla Direktionens och granskningsgruppens ledamöter samt kansliet för ett engagerat och professionellt arbete under året.

Granskningsgruppens ledamöter och dess ordförande har varit högst delaktiga i Stiftelsens verksamhet. Arbetet som utförs är av stor betydelse för sjöfolket och utgör även en viktig del av det svenska sjöfartsklustret i stort. Genom noggrann granskning och kloka överväganden bidrar gruppen till att stiftelsens resurser används på ett ansvarsfullt och ändamålsenligt sätt. I detta sammanhang vill jag även rikta ett särskilt tack till Stiftelsens olika pris- och belöningskommittéer, vars arbete är avgörande för kvaliteten i bedömningar och beslut.

För att Direktionen ska kunna fatta välgrundade beslut krävs inte bara goda underlag utan också ett långsiktigt och samordnat arbete. Utöver kansliets dedikerade medarbetare vill jag därför rikta ett varmt tack till alla som, utanför Stiftelsen, på olika sätt har bidragit till stiftelsens arbete och de resultat som uppnåtts under 2025 till nytta och gagn för sjöfolk. Utan att nämna någon särskilt vill jag framföra ett stort tack till samtliga och samtidigt uttrycka en förhoppning om att 2026 blir ett bra år, även om världsläget fortsatt framstår som spänt.

Under året har Stiftelsen fortsatt sitt arbete med bland annat Belöningsdagen, Bokmässan och Krigsseglaredagen. De är viktiga inslag i verksamheten och bidrar till att uppmuntra, synliggöra och hedra sjöfolk samt goda insatser inom sjöfarten. Belöningsverksamheten, med granskningsgruppens grundliga arbete kring exceptionella insatser och förbättringsförslag, är ett betydelsefullt verktyg för att sprida kunskap och erfarenheter som kan komma fler till del.

Bokmässan är ett forum där Stiftelsen ges möjlighet att nå ut bredare och lyfta sjöfartens och sjöfolkets betydelse i ett samhällsperspektiv. Därtill är det av stor vikt att Stiftelsen

Stiftelsens ordförande, Kenny Reinhold.
Fotograf: Catharina Fyrberg

fortsatt håller traditionen med Krigsseglaredagen levande och hedrar de sjömän som överlevde eller omkom under andra världskriget.

Stiftelsen har under 2025 även ansträngt sig för att vara mer fysiskt närvarande i olika sammanhang runt om i landet. Genom deltagande vid exempelvis DSM, Career Event, Sjölog samt sjöfartsdagar har vi arbetat aktivt för att göra vår verksamhet mer känd och tillgänglig, samt för att stärka kontakten med sjöfolk, utbildningar och andra aktörer inom sjöfartsnäringen.

För Stiftelsen Sveriges Sjömanshus var 2025 i övrigt ett relativt lugnt och stabilt år. Detta står i kontrast till det omvärldsläge som präglar sjöfarten, där angrepp mot civila fartyg och sjömän dessvärre har ökat.

Avslutningsvis är jag mycket stolt över det arbete som Stiftelsen Sveriges Sjömanshus har genomfört och medverkat till under 2025. Genom samverkan mellan många kloka och engagerade personer, inom Stiftelsen och i våra olika samarbeten.

Kenny Reinhold

Historik och bildande

Statsmaktens intresse för sjöfolket började redan på 1600-talet och de första samlade bestämmelserna om sjöfolks arbetsvillkor och tjänsteavtal fanns i skeppsmannabalken i 1667 års sjölag. Den 30 mars 1748 utfärdades det så kallade kofferdireglementet eller som det rätteligen heter "Kongl. Maj:ts Nådiga Reglemente hwarefter Coopverdi-Skeppare och Skeppsfolk hafwa sig at rätta".

Redan den 18 maj samma år ägde det första valet av sjömanshusdirektion rum inför magistraten i Stockholm. Att det var ett stort steg i sjöfartsnäringsens historia framgår av att

det var över trettio skeppsredare närvarande och tjuogoåtta kofferdiskeppare.

Efter valet samlades Direktionen till det första protokollförda mötet 1748.

Så småningom tillkom sjömanshus i flera hamnstäder, som mest i 47 städer. Sjömanshusens verksamhet leddes av en Direktion och en anställd sjömanshusombudsman eller som han i början kallades "waterschouten".

Sjömanshusen fick inkomster på olika sätt: Vid varje återkomst till svensk hamn från utrikes ort skulle ett fartygs besättning erlägga "plåtagift", sedermera kallat "hyresavgift". I 1911 års sjömanshusförordning fastställdes hyresavgiften till en procent av de ombordvarandes löner. Fartygen skulle också vid hemkomsten från utrikes resor erlägga "lästavgift", även kallad "sjömanshusavgift", med några ören för varje läst som fartyget höll. Vidare tillföll de "böter" som inbetalats av sjöfolk och de vid rymning "förverkade hyrorna" sjömanshuset. Kollektmedel upptogs för sjöfolk en gång om året fram till 1888.

Av sjömanshusens inkomster var hyres- och lästavgifterna de väsentliga. De övriga var mer eller mindre försumbara. Bland arbetsuppgifterna för sjömanshusen kan nämnas understöd till orkeslösa sjömän,

gratialis till änkor och andra nödlidande, fastställande av löner till sjömännen, inflytande över navigationsundervisningen, mönstring, fartygsregistrering med mera.

Så småningom kom dessa uppgifter att tas över av statliga myndigheter och fackliga organisationer. Sjömanshusen började successivt läggas ned under 1900-talet för att till slut helt upphöra 1969. De kvarvarande tillgångarna fördes över till lokala sjömanshusstiftelser.

I beslut den 5 maj 1972 föreskrev Kungl. Maj:t att en stiftelse benämnd Stiftelsen Sveriges Sjömanshus skulle inrättas och att stiftelsen före den 1 juli 1973 skulle överta de hittillsvarande sjömanshusstiftelsernas tillgångar och förpliktelser på sätt och i den ordning Sjöfartsverket bestämde i samråd med den nya stiftelsen. Till den nya stiftelsen skulle också överföras de av Sjöfartsverket förvaltade så kallade gemensamma sjömanshusmedlen. Vidare skulle stiftelsen ta över den förvaltning av gåvo- och donationsmedel som tidigare sjömanshusstiftelserna utövat.

De samlade tillgångarna uppgick till ett marknadsvärde av 20,8 Mkr, vilket redovisades som fondkapitalets bokförda ingångsvärde i den nybildade Stiftelsen Sveriges Sjömanshus. Av beloppet utgjorde 4,0 Mkr donationsmedel. Under slutet av 1970- och början av 1980-talet har Stiftelsen mottagit ytterligare 4,3 Mkr och under 2000-talet 6 Tkr för förvaltning. De totalt mottagna medlen om sålunda 25,2 Mkr motsvarar i dagens penningvärde ett totalt belopp om 184,9 (184,3) Mkr vid omräkning enligt KPI-index, basår 1949. Stiftelsens bokförda bundna kapital uppgår per 2025-12-31 (2024-12-31) till 204,5 (202,4) Mkr vartill kommer orealiserat övervärde om 397,4 (363,4) Mkr.

Skeppslästen är ett gammalt mått på ett fartygs lastförmåga. 1 läst = den tyngd/last som fordrades för att trycka ner ett fartyg från lossvattenlinjen till lastvattenlinjen. Från år 1726 motsvarade det 2448 kg, men från 1863 används i stället begreppet **nyläst** om 4250 kg. År 1874 ersattes begreppet läst av **registerton**.

Del av Direktionen. Fotograf: Nina Varumo

Direktionens arbete

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus utövar sin bidragsverksamhet utgående från stadgar fastställda av Kungl. Maj:t den 5 maj 1972.

1. Stiftelsens ändamål är att vid framträdande behov bistå personer och anhöriga till dem som är eller har varit verksamma inom sjömansyrket.

2. Stiftelsen skall i övrigt verka till nytta och gagn för sjöfolket.

Bland de områden som utan inbördes ordning skall beaktas kan nämnas:

– att främja utbildning.

– att verka för förbättrad säkerhet, arbetsmiljö och trivsel för sjöfolk. Detta kan ske genom stöd till forskning och utveckling på nämnda områden, uppmuntran av förslagsverksamhet med mera.

– att belöna förtjänstfulla sjöräddningsinsatser.

Direktionen består av fem ledamöter. För varje ledamot finns en personlig ersättare. Ledamöter och ersättare utses av Sjöfartsverket. Mandatperioden är tre år med början den 1 maj. Av ledamöterna utses två efter förslag av Svensk Sjöfart, en efter förslag av Sjöbefälsföreningen, en efter förslag av Sjöbefälsföreningen – O och en efter förslag av SEKO.

Direktionen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Vid direktionens sammanträden den 3 maj 2023 valdes Kenny Reinhold, SEKO, som ordförande och Christer Bruzelius, Svensk Sjöfart, som vice ordförande för mandatperioden 2023 – 2026.

Stiftelsen står under tillsyn av Sjöfartsverket. Som tillsynsman är chefsjuristen vid Sjöfartsverket, Lisa Lewander.

Direktionen har under året haft fyra protokollförda sammanträden. I anslutning till ordinarie sammanträdet i september genomförde Direktionen ett studiebesök hos Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm. Med på studiebesöket var även Granskningsgruppens ledamöter. Syftet med besöket var att få en djupare presentation av KTH:s Fartygsdynamikprogram (2022–2025). Stiftelsen delfinansierar projektet under hela perioden med totalt 1,2 Mkr.

Programmet bygger bl a vidare på KTH:s Fartygsdynamik (2010–2019) ett projekt som Stiftelsen var med och finansierade under hela perioden med totalt 4,8 Mkr.

Granskningsgruppen genomförde även ett mycket intressant studiebesök hos forskargruppen för sömn- och vakenhetsforskning vid stressforskningsinstitutet på Stockholms universitet. Forskargruppen studerar bl a arbetstidens påverkan på stress, sömn och hälsa och har undersökt hur olika vaktssystem till sjöss påverkar sjöfolks fatigue och hälsa.

Stiftelsens Presidium har hållit fyra protokollförda sammanträden under året. I anslutning till dessa har även genomförts möte med Placeringsutskottet.

Arvoden och traktamenten

Fasta arvoden till ordföranden till vice ordföranden utgår årligen med 25 000 kr respektive med 15 000 kr per år.

Till ordföranden i Granskningsgruppen utgår ett fast arvode om 12 500 kr årligen.

Härutöver har för varje sammanträde/förretning utgått ett arvode om 5 500 kr till de

Ny medarbetare på kanslit. Fotograf: Karl Karell

ledamöter som varit närvarande, vilka belopp jämte traktamenten och reskostnader fördelats som förrättningskostnader på de aktiviteter som sammanträdena eller förrättningsarna avsett.

Ledamöter som medverkar i styrgrupper på uppdrag av Direktionen erhåller ett arvode om 4 000 kr där de varit närvarande.

Kansli

Stiftelsens verksamhet bereds och verkställs i enlighet med Direktionens beslut och anvisningar av ett kansli med säte på Katarinavä-

gen 22 i Stockholm. I lokalerna finns ett bibliotek som bland annat innehåller Stockholms Sjöbefälsskolas referensbibliotek som donerades till Stiftelsen vid skolans nedläggning 1982. En sökbar förteckning över detta återfinns på Stiftelsens hemsida.

Personal

Under hösten har kansliet fått en ny medarbetare, varefter kansliet har tre deltidsarbetande.

Kanslichef: Karl Karell

Ekonomiansvarig: Birgitta Lönnquist Gemvik

Kanslist: Carl Hermelin

För mandatperioden 1 maj 2023 – 30 april 2026 har Direktionen följande sammansättning:

Ordinarie:	Ersättare:	
Kenny Reinhold, ordförande	Pelle Andersson	SEKO
Christer Bruzelius, vice ordförande	Anders Hermansson	Svensk Sjöfart
Oscar Lindgren t.o.m 2023-10-31	Karl Huss t.om 2023-10-31	Sjöbefälsföreningen
Karl Huss fr.o.m 2023-11-01	Malin Persson fr.o.m 2023-11-01	Sjöbefälsföreningen
Anders Boman Lennart Runnegård Jonsson	Jonas Gunnarsson Sandra Stens	Svensk Sjöfart Sjöbefälsföreningen – O

Löner och arvoden (Tkr):	2025	2024
Löner	975	876
Arvoden	433	389
Arbetsgivaravgifter	252	218
Totalt	1 660	1 483

2025 års belöningsmottagare under högtiden den 8 maj på Helsingborgs Stadsteater. Fotograf: Nina Varumo

Bidragsverksamheten 2025

Bidragsverksamheten bedrivs och redovisas inom följande områden:

- Gratial
- Akut hjälp
- Stipendier
- Utbildningsstöd
- Forskning och utveckling
- Kultur

Belöningsverksamhet

- Övriga bidrag

Siffrorna i rubrikerna avser år 2025 och siffror inom parentes avser år 2024.

Gratial 5 498 Tkr (5 160)

Gratial utgår efter Direktionens prövning till personer som är eller har varit verksamma inom sjömansyrket och till sådana personers närmaste anhöriga. Gratialbeloppet är från år 2025 höjt till 44 Tkr/år. Antalet gratialister utvisar en succesiv minskning. År 1976 var antalet gratialister 1 565 personer. Under året har 4 personer (5) beviljats gratial och totalt har gratial utbetalats till 121 (130) personer under år 2025.

Akut hjälp 177 Tkr (210)

Ekonomiskt bistånd i form av ett engångsbelopp kan utgå till ombordanställd vid uppkomna situationer/behov inom områden som egen hälsa, egen försörjning, eget boende eller egen omskolning på grund av arbets-skada. Under år 2025 har 10 (16) personer erhållit akut hjälp.

Stipendier 1 561 Tkr (1 437)

Stiftelsen stöder elever under utbildning med: *Individuella stipendier 837 Tkr (937)* Studerande vid svensk sjöfartshögskola eller som genomgår magister- eller masterutbildning vid sådan har möjlighet att söka individuellt stipendium för ökade kostnader för dubbelt boende och/eller för försörjningsplikt av barn under 18 år.

Samma möjlighet har svensk studerande som genomgår motsvarande utbildning vid utländsk/internationell sjöfartshögskola. Stipendium för dubbelt boende uppgår till 15 000 kr. Stipendium för försörjningsplikt uppgår till 10 000 kr. Under år 2025 har 52 (54) studerande beviljats individuellt stipendium.

Lokal utdelning 724 Tkr (500)

Stiftelsen avsätter årligen medel att utnyttjas lokalt vid skola/sjöfartshögskola med utbildning syftande till sjömans- och sjöbefälsyrken. Medel fördelas i proportion till antal elever vid respektive skola/högskola. Medlen disponeras av prefekt/rektorer till studieresor, premier, stipendier, examensarbete eller annat ändamål som gynnar eleverna och studiemiljön vid skolan/högskolan. De tilldelade medlen skall tydligt kunna knytas till ändamålet "undervisning och utbildning".

Under år 2025 har 5 (5) skolor/sjöfartshögskolor tilldelats lokala medel.

Utbildningsstöd 290 Tkr (604)

Stiftelsen kan lämna stöd till sjöfartshögskola eller skola som bedriver sjöfartsinriktad gymnasieutbildning eller annan utbildning som leder till behörighet till sjöss. Stöd kan även ges

Karl Garne, KTH, presenterar projekt Fartygsdynamikprogram. Fotograf: Karl Karell

till annan utbildningsanordnare som bedriver utbildning som syftar mot sjömansyrket.

Stödet skall avse åtgärder som bidrar till att utveckla förutsättningarna att bedriva en bra och säker utbildning eller åtgärder som förbättrar elevernas studiemiljö.

Linnéuniversitetet 0 Tkr (402)

År 2024 beviljades Linnéuniversitetet 402 Tkr för revidering av läroböcker / handböcker i Hälso- och sjukvård. Böckerna, "Första hjälpen ombord" och "Hälso- och sjukvård ombord - en handbok för sjukvårdande befäl" används i sjukvårdsutbildning för studenter på Sjökapten- och Sjöingenjörprogrammen, för studenter inom FBVII och MBVII samt för fortbildning av aktivt sjöbefäl.

Behörighetsförlängning och certifikat 135 Tkr (202)

För att säkerställa att som befäl kunna återgå till sjötjänst, genomför sjöfartshögskolan vid Chalmers kursen "Behörighetsförlängning". Denna kurs är nödvändig för att sjöbefäl som inte erhållit tillräcklig tid till sjöss ska kunna erhålla ny behörighet.

Kurserna, som innehåller en stor del simulatortid, är dyra att genomföra och kursavgiften blir därför hög. För rederianställt sjöbefäl svarar normalt rederierna för kursavgiften men för icke anställda blir utgiften kännbar.

Stiftelsen har beslutat att stödja de sjöbefäl som själva bekostar kursen med ett stipendium uppgående till 50% av kursavgiften, dock maximalt 15 Tkr.

Under år 2025 har 9 (14) sjöbefäl tilldelats stipendium enligt ovan.

Stiftelsen Svenska Kryssarklubbens Seglarskola 65 Tkr (0)

Har beviljats 65 Tkr för underhåll av säkerhetsutrustning på skolans segelfartyg Gratitide.

Ungdomsförbundet Sveriges Flotta 60 Tkr (0)

För år 2023 beviljades 60 Tkr för genomförande av diplomerad säkerhetsutbildning av ledare vid Seglarskolan Vitsgarn.

Praktiska gymnasiet Kalmar 30 Tkr (0)

Har beviljats 30 Tkr för att ge eleverna verklighetstroga moment på en längre resa med skolfartyget MS Solsund.

Forskning och Utveckling 7 649 Tkr (7 409)

Stiftelsen stödjer forskning och utveckling (FoU) som är till gagn för sjöfolk inom områdena säkerhet, arbetsmiljö och trivsel. Stiftelsens stöd kan avse helt eller del av projekt. Stiftelsen kan om behov finns följa respektive projekt genom deltagande i referensgrupp. Under år 2025 har direkt stöd riktats mot nedanstående projekt. I rubriken angivna summor avser år 2025 respektive (2024) eller år som särskilt anges.

PÅGÅENDE PROJEKT

KTH:S fartygsdynamikprogram 300 Tkr (300)

Projektet bygger vidare på KTH:s tidigare projekt "Fartygsdynamik" som Stiftelsen varit med och finansierat med totalt 4,8 Mkr.

Projektet syftar till utveckling av metoder för sjöegenskapsanalys inklusive hur funktionskravställning ska relateras till objektiva storheter som går att mäta. Projektet syftar även till nationell kompetensförsörjning speciellt om sjöegenskapernas betydelse för arbetsmiljö, dynamisk stabilitet och IMO:s 2: a generations intaktstabilitetskriterier.

Direktionen har beviljat ett stöd på 1 200 Tkr under projektåren 2022 – 2025. Trafikverket och FMV är med som finansierare. Projektledare Karl Garne, KTH.

Anna Karlsson, RISE, presenterar projekt COFFEE. Fotograf: Karl Karell

Carbon diOxide Fire Fighting Experimental Evaluation, COFFE 764 Tkr (764)

Projektets syfte är att undersöka koldioxid som släckmedium för elbilsbränder på biltransportfartyg. Projektet kommer att direkt svara på de angelägna frågorna om koldioxid är ett lämpligt släckmedel för att dämpa brandspridning eller att släcka en brand i ett fordonsutrymme på biltransportfartyg med batteridrivna fordon. Ett större syfte är att bidra till säkrare transport till sjöss.

Direktionen har beviljat 2 104 Tkr under projektåren 2024 – 2026. Projektledare är Anna Karlsson, RISE.

TEMPO, Transport Efficiency and the People Onboard 390 Tkr (707)

Projektet undersöker vilka konsekvenser effektiviserade logistikkedjor i sjöfarten (just in time) har på besättningens välmående och arbetsförutsättningar.

För att minska sjöfartens klimatavtryck görs allt fler försök kring Just In Time-anlöp (JIT) för fartyg, bland annat i Gävles och finska Raumas hamnar. Syftet med JIT är dels att minska bränsleförbrukningen under färd, dels att förbättra hamnlogistiken. Projektet sker i samarbete med olika rederier. Genom att inkludera rederier med varierande erfarenhet av JIT blir det möjligt att skapa ett brett forskningsunderlag och sprida kunskaper i branschen.

Direktionen har beviljat 1 097 Tkr under projektåren 2024 – 2025. Projektledare är Stefan Bram, RISE.

Digital ship evacuation assistant, Digi-SEA 270 Tkr (405)

Projektet syftar till att förbättra evakueringssäkerheten för alla passagerare (oavsett funktionsnedsättning) på fartyg genom användning

av adaptiva digitala kommunikationsverktyg. Målet är att stärka kommunikationen med passagerarna före och under en nödsituation.

Projektet syftar även till att öka säkerhetsmedvetandet hos passagerarna och därmed underlätta arbetet för besättningen och räddningspersonalen. Möjligheterna med personlig elektronik och infrastruktur kan vara: * Realtidsinformation till passagerare i händelse av en nödsituation. * Hitta effektivare sätt att kommunicera instruktioner, stigar, kartor * Insamling av information från passagerare i en nödsituation.

Direktionen har beviljat 810 Tkr under projektåren 2023 – 2025. Projektledare är Anne Dederichs, RISE.

Safety and health for seafarers in interorganizational operations 1 468 Tkr (356)

Syftet är att tillhandahålla åtgärder som kan förbättra hälsa och säkerhet för sjöfolk i interorganisatoriska operationer, uppdelade i delmål:

- Beskriva utmaningar för interorganisatorisk verksamhet
- Ge erfarenhetsbaserad kunskap om hälsa och säkerhet för sjöfolk i interorganisatoriska operationer
- Ge kunskap om riskfaktorer för sjöfolk
- Utveckla åtgärder som kan användas av sjöfolk och företag i deras arbete

Hälsa och säkerhet är självklar nytta, för individer, arbetsgivare och samhället. Forskning och sjöfolk har uttryckt behov av åtgärder för att trygga förhållanden i interorganisatoriska operationer, maktrelationer, strukturer och rutiner. Projektet kommer att gynna sjöfolk som arbetar i interorganisatoriska operationer och för sjöfolk i allmänhet.

Direktionen har beviljat 2 925 Tkr under projektåren 2024 – 2026. Projektledare är Kristine Störkesen, SINTEF Ocean AS.

MIRG. Fotograf: Karl Karell

Reside and live on board – what is important for the well-being and comfort of the crew 500 Tkr (0)

Projektet syftar till att fånga upp önskemål och krav från besättningen, med målet att kunna erbjuda rekommendationer för boende- och fritidsområden ombord, allt för att skapa möjligheter till vila och återhämtning samt en förbättrad känsla av välbefinnande och komfort. Direktionen har beviljat 500 Tkr för denna förstudie under år 2025. Projektledare är Monica Lundh, Chalmers.

MIRG 100 Tkr (0)

Syftet med förstudien är att kartlägga MIRG:s nuvarande kapacitet och förmåga och jämföra med förväntade och önskade behov. Detta med avstamp i den utveckling som har skett sedan 1990-talet med avseende bl.a. på besättningarnas förutsättningar att kunna hantera nödsituationer och uppdaterade regler för fartygets konstruktion.

Direktionen har beviljat 100 Tkr för denna förstudie under år 2025. Projektledare är Anna Karlsson, RISE.

Bmob: Brandsäkerhet i innovativ mobilitetssektor – en jämförande studie 800 Tkr (0)

Segmentet med små fartyg utnyttjas minimalt idag men flera drivande företag finns i branschen och gör projektförfrågan högaktuell - vad är lämpliga acceptanskriterier för brandsäkerhet att tillämpa för små fartyg i nationell fart byggda i lätta material? Det finns hinder för användning av lätta material då säkerhetskraven för att uppfylla regelverken inte har utvecklats för den här typen av fartyg. Mer ändamålsenliga regler kan göra kostnader lägre och personal, passagerare och varor ombord säkrare. I dag finns det luckor i regelverket som försvårar vid konstruktion och ombyggnation då befintliga krav inte är tillämpbara

för mindre fartyg i nationellt vatten. Projektet ska identifiera och analysera vilka krav som gäller för lättkonstruktionsmaterial, som ofta är brännbara, när dessa används i stället för stålkonstruktioner på mindre fartyg i nationell fart. Detta ska leda till att identifiera relevanta kravnivåer med avseende på brandsäkerhet.

Direktionen har beviljat 1 000 Tkr under projektåren 2025 – 2026. Trafikverket är med som finansör med 1 000 Tkr. Projektledare är Anna Karlsson, RISE.

Karaktärisering och metoder för kvantifiering av rörelseinducerande störningar i arbete till sjöss 640 Tkr (0)

Syftet är att minska fartygsrörelsers inverkan på arbete till sjöss och därmed stärka fartygssystemets prestanda och tillförlitlighet som arbetsplats. Genom att beskriva, definiera och kvantifiera den störande påverkan som fartygets rörelser har på den som arbetar till sjöss, kan verkningsfulla förbättringsåtgärder lättare identifieras och implementeras och risken för olyckor och misstag minskas

Direktionen har beviljat 640 Tkr under 2025. Projektledare är Karl Garne, KTH.

Flame retardants – an overlooked chemical exposure health risk on ships 1 626 Tkr (0)

Projektet syftar till att undersöka sjömäns exponering mot skadliga flamskyddsmedel från inredningsmaterial i fartygsmiljöer. Avser både äldre och nyare föreningar i flamskyddsmedel. Genom att bedöma kemikalienivåer i damm och biologiskt upptag erhålls information om hälsorisker vilka stödjer utveckling av regleringar och främjar säkrare arbetsförhållanden inom sjöfartsindustrin. Direktionen har beviljat 2 709 Tkr under projektåren 2025 - 2026. Projektledare är Sarka Langer, IVL.

Bok och Biblioteksmässan 2025. Fotograf: Jimmy Eriksson

AVSLUTADE PROJEKT

Slutrapporter för nedan redovisade projekt återfinns på Stiftelsens hemsida: sjomanshus.se/forskningsrapporter.

LiBEXES - Study on the risk of Lithium-Ion Battery initiated Explosions in Enclosed Spaces 0 Tkr (682)

Litiumjonbatterier transporteras idag i stora volymer på våra fartyg, som fordon eller i form av battericeller; litiumjonbatterier används även för framdrift av fartyg. Vid skada på batteriet riskerar det att försättas i termisk rusning. Vid termisk rusning frigörs brännbara gaser vilket kan leda till både brand och explosion. Dessa händelser kan medföra allvarliga konsekvenser och incidenten på hybridfärjan MF Ytterøyningen, Norge 2019 understryker behovet av att förstå och minimera dessa risker.

Projektet syftar till att studera de risker kopplade till litiumjonbatterier ombord på fartyg och specifikt i slutna utrymmen där dessa gaser kan ansamlas. Projektet ska särskilt undersöka hur faktorer som däcksvolym, ventilation, samt hur aktivering av brandskyddssystem påverkar risken för gasexplosion. Projektet kommer att skapa förutsättningar för rederier att arbeta riskförebyggande, och leda till ökad säkerhet för besättning och fartyg som transporterar litiumjonbatterier.

Direktionen har beviljat 682 Tkr under projektåret 2024. Projektledare är Maria Quant, RISE. Projektet är avslutat under 2025.

Utvärdering av kvalitetshöjande åtgärder inom handledning till sjöss, 280 (840) Tkr

Syftet med projektet är att testa och utvärdera möjliga kvalitetshöjande åtgärder som rör handledning av elever och studenter under deras praktik ombord. Den problemställning

som undersöks är hur handledning kan anpassas för att skapa ett högkvalitativt lärande för elever och studenter under deras praktikperioder till sjöss. Ett stärkt handledarskap och nöjda elever/studenter kan även på sikt bidra till sjöfartens kompetensförsörjning.

Direktionen har beviljat ett stöd på 1 680 Tkr under projektåren 2023 – 2025. Projektledare Magnus Boström, Linnéuniversitetet. Projektet har slutredovisats i december 2025.

Seafarers health and access to healthcare in 2023, 0 Tkr (1 747)

Studien kommer att beskriva hälsotillståndet och hälsorelaterade beteenden hos sjöfolk (både det som står under deras kontroll och det som de inte har någon kontroll över, t.ex. sömnkvaliteten) inom både frakt- och kryssningsfartyg. Uppgifterna kommer att visa sjömannens nuvarande hälsobehov samt visa de områden där det har skett betydande positiva förändringar sedan 2011 och 2016 men även visa på områden där förbättringar behöver göras. Studien kommer även att beskriva tillgången till hälso- och sjukvård. Forskningen förväntas stimulera till förändringar i praxis som ökar tillgången till hälso- och sjukvård för anställda inom kryssnings- och fraktsektorn. Detta kommer att gynna sjömannens hälsa och välfärd, och det kommer att hjälpa arbetsgivarna att behålla sin sjöbaserade arbetskraft.

Direktionen har beviljat ett stöd på 3 737 Tkr under projektåren 2023 – 2025. Projektledare Professor Helen Sampson, Cardiff University. Projektet har slutredovisats under 2025.

EOS - Eyes On Scene - Drönare för säkrare och effektivare sjöräddning 0 Tkr (300)

Det övergripande projektet syftar till att ge sjöräddningsbesättningar och räddnings-

Magnus Boström presenterar projektet. Fotograf: Nina Varumo

ledare tidiga lägesbilder och det aktuella delprojektet syftar till att ta fram robust flyghårdvara som kan leverera bilder från platsen under de förhållanden som förekommer.

Efter flera år arbete har SSRS fått Sveriges första tillstånd i sitt slag att flyga drönare bortom synhåll - för närvarande över Göteborgsskärgård - för testverksamhet och för att utveckla teknik och metodik.

Direktion har beviljat 900 Tkr under projektåren 2023 – 2024. Projektledare är Fredrik Falkman, SSRS. Projektet är avslutat under år 2025.

Säker vätgasbunkring 0 Tkr (600)

I dag saknas rutiner och regelverk som beskriver hur bunkerinfrastrukturen ska vara utformad, hur bunkringsförfaranden ska genomföras samt hur hantering och underhåll av vätgasen ska gå till för att uppnå den eftersträlvade säkerhetsnivån.

Syftet med detta projekt är att utreda dessa frågor ur besättningens och personalens perspektiv. Dvs genom att göra en riskanalys av bunkring och utreda frågor som rör personalens säkerhet ombord på fartyget, i terminalen samt säkerheten för potentiella passagerare. Målet är att kunna beskriva nödvändiga säkerhetsåtgärder och rutiner som behövs för att minimera riskerna och säkerhetsställa att bunkringen kan ske på ett säkert sätt för samtliga av dessa grupper.

Direktion har beviljat 900 Tkr under projektåren 2023 – 2024. Projektledare Ellinor Forsström, RISE. Projektet har slutrapporterats under år 2025.

Synergonomi och den visuella miljös utformning ombord 467 Tkr (312)

Hur ska man utforma den visuella miljön om-

bord för att främja en god arbetsmiljö, öka säkerheten och förbättra trivseln för sjöfolket? Idag visar studier inom andra områden att om den visuella miljön är bristfälligt utformad ökar ansträngningen för ögon och nacke vilket kan orsaka besvär såsom smärta och huvudvärk. En god visuell miljö kan leda till en förbättrad synbarhet och prestationsnivå tillsammans med ett ökat välbefinnande. I fönsterlösa lokaler och under vinterhalvåret kan dygnsrytmsbelysning ge ett ökat välbefinnande och vakenhetsgrad på dagen, samtidigt som man kan undvika en negativ påverkan av för mycket ljus på natten. Det finns idag inga rekommendationer för hur man ska utforma en visuell miljö ombord för att kunna öka säkerheten, synbarheten och förbättra välbefinnandet.

Syftet med detta projekt är att undersöka hur den visuella miljön idag är ombord och identifiera förbättringspotentialen för belysningen och den visuella miljön.

Direktionen har beviljat 779 Tkr under projektåren 2024 – 2025. Projektledare är Hillevi Hemphälä, Lunds universitet. Projektet har slutrapporterats under år 2025.

KOMMANDE PROJEKT

Förändrade tank(e)vanor: från bunkring till fyllning från ett beteende och sjösäkerhetsperspektiv

Syftet med studien är att undersöka hur besättningar ombord och i hamn uppfattar hantering av vätgas i förhållande till sjösäkerhet och arbetsrollstrygghet samt hur dessa uppfattningar påverkas av sociala nätverk med myndigheter och andra aktörer.

Fokus ligger på besättningsars och hamnaktörers uppfattningar om risker och arbetstrygghet, samt hur lokala nätverk av myndigheter och

Paneldiskussion under Belöningsdagen. Fotograf: Karl Karell

branschaktörer påverkar denna omställning.

Projektet genererar kunskap om beteende- och säkerhetsdimensioner som är avgörande för teknikutveckling och en trygg övergång till vätgasdrift.

Direktionen har beviljat 601 Tkr under projektåret 2026. Projektledare är Ellinor Forsström, RISE.

Smart utrymning: Virtuell och förstärkt verklighet för inkluderande fartygssäkerhet

Projektet syftar till att förbättra evakuering för personer med funktionsnedsättningar vid olyckor på ro-ro-fartyg. Branden på Stena Scandica 2022 visar behovet av bättre anpassning. Trafikverkets projekt SEAS och Digi-SEA har identifierat brister och lösningar, bl.a. att besättningen är medveten men överbelastad vid kris. Digi-SEA visade att personer med kognitiva funktionsnedsättningar har svårt att följa instruktioner under stress. Projektet undersöker om AR-träning kan minska stress och förbättra evakueringsförmåga. Genom universell utformning utvecklas lösningar för en bred passagerargrupp. Resultat: virtuella träningsmetoder, förbättringsförslag för fartygsdesign, rekommendationer för inkluderande säkerhetsarbete och ökad förståelse för beteenden som påverkar säkerheten.

Direktionen har beviljat 1 446 Tkr under projektåren 2026 – 2028. Projektledare är Anne Dederichs, RISE.

Combat II - Compartment Explosions Induced by Batteries

Explosionsrisker kopplade till litiumjonbatterier har under senare tid uppmärksamats i allt högre grad, men det råder fortfarande brist på forskning inom flera kritiska områden. Ett särskilt kunskapsglapp föreligger när

det gäller explosionsrisker från elfordon som transporteras på fordonsdäck. Målet med denna studie är därför att bidra till en ökad förståelse för dessa risker. Specifikt kommer projektet att fokusera på modellering och experimentella studier för att öka kunskapen samt identifiera faktorer som kan vara kritiska för att undvika eller minska konsekvenserna av explosioner orsakade av elfordon ombord på fartyg. För att uppnå detta mål kommer projektet att involvera tillvägagångssätt som innehåller (1) framtagande av detaljerad försöksplanering, (2) experimentella tester som inkluderar ventilation och läckagemätningar samt modelltester (3) modellering och validering (4) referensgruppsmöten och öppet seminarium/webinarium som involverar relevanta intressenter.

Direktionen har beviljat 2 526 Tkr för projektåren 2026 – 2028. Projektledare är Maria Quant, RISE.

Kultur 420 Tkr (547)

De större bidragen utgörs av

Bok- och Biblioteksmässan 124 Tkr (134)

Som vanligt var det stor aktivitet i Sjöfartsmontern på Bokmässan 2025.

En av de många uppskattade inslagen var Sjöfartsmontern, som sedan 1997 har haft sin fasta plats i Svenska Mässans lokaler. Montern fylldes som vanligt av maritim kultur och litteratur, till stor glädje för besökarna.

Bakom Sjöfartsmontern står Sjöfartens Kultursällskap, som med stöd från Stiftelsen Sveriges Sjömanshus skapar en unik mötesplats för maritim kultur. Musikgruppen KAL bidrog med sin energi och framförde klassiska sjömansvisor. Gruppen, bestående av Bosse Andersson, Janne Karlsson och Leif "Pedda"

Belöningshögtid, Helsingborgs Stadsteater, 8 maj. Fotograf: Nina Varumo

Pedersen bjöd på en musikupplevelse utöver det vanliga.

Fotograf Juha Eronen presenterade sin fotobok "Och sen kom Matrosen". Med stöd av Stiftelsen Sveriges Sjömanshus har Juha Eronen skildrat sin tid som matros på fyra fartyg under åren 1987 – 1993. Bilderna är unika sjöfartsskildringar både tekniskt och innehållsmässigt.

Höjdpunkten i Sjöfartsmontern var utdelning av Stiftelsen Sveriges Sjömanshus litteraturpris. Årets pristagare, Gunvor Nordström, hyllades för sin bok "Sjömansliv och guldgrävdöd". Boken kretsar kring hennes mormors bror, hans uppväxt i Bohuslän och åren till sjöss och öden på främmande kontinenter.

Priset överräcktes av stiftelsens ordförande Kenny Reinhold och kanslichef Karl Karell.

Sjöfartsmontern är redan inbokad för Bokmässan 2026, som äger rum den 24 – 27 september. Montern fortsätter att vara en självklar mötesplats för alla med intresse för sjöfartens rika kultur och historia.

Krigsseglarna 31 Tkr (27)

Sjömanskyrkan i Sverige arrangerar i nära samarbete med Stiftelsen Sveriges Sjömanshus på olika platser i Sverige en årlig minneshögtid för svenska krigsseglare.

Aktiviteter har skett i Uddevalla och representanter från Direktionen närvarade vid kransnedläggningarna i Nynäshamn, Göteborg, Helsingborg och Norrköping.

ÖVRIGT KULTURSTÖD HAR UTGÅTT TILL

Bidrag till tryckning av böcker 220 Tkr (360)

Under år 2025 har 7 st (8) bokstöd beviljats. Bidragens storlek varierar mellan 15 Tkr och 60 Tkr.

Sjöfartens Kultursällskap 25 Tkr (25)

Serviceavgift

Helsingborgs Stad 20 Tkr (0)

Bidrag har lämnats till utställningen "Förankrad – 100 år av sjöfart i Helsingborg". Utställningen visades på Dunkers Kulturhus.

Belöningsverksamhet 1 890 Tkr (1 949)

Belöningsdagen en hyllning till Sjöfartens innovatörer

Den 8 maj arrangerade Stiftelsen Sveriges Sjömanshus den årliga Belöningsdagen, där innovativa sjöfolk prisades för sina smarta och praktiska lösningar ombord. Totalt var 103 personer, varav 8 kvinnor, involverade i de inskickade förslagen och representerar förbättringar på 35 fartyg (41) från 20 rederier (21). Av förslagställarna arbetar 70% i maskinavdelningen.

Evenemanget hölls på Helsingborgs Stadsteater och samlade cirka 120 deltagare. Belöningshögtiden är Stiftelsens mest offentliga arrangemang och ett av de mest välkända inom sjöfartsbranschen. För att sprida information om dagen bland sjöfolk annonseras den i fackpress, på webben och via digitala nyhetsbrev.

Syftet med Belöningsdagen är att uppmuntra och stimulera både enskilda och grupper inom sjöfarten. Dagen inleddes med presentationer från forskare som fått bidrag för sina projekt. Först ut var Jörgen Eklund, som presenterade projektet "Bättre belastningsergonomi för intendenturpersonal". Därefter talade Simone Pusch om sitt filmprojekt "Breaking the Ice" som dokumenterar en kvinnlig styrmans arbete på en

SSRS räddningsbåt i K8 klassen. Bildkälla: Stiftelsen Sveriges Sjömanshus

isbrytare. Magnus Boström avslutade med att berätta om projektet "Utvärdering av kvalitetshöjande åtgärder inom handledning till sjöss" genom att testa och utvärdera möjliga kvalitetshöjande åtgärder som rör handledning av elever och studenter under deras praktikperioder ombord.

Dagens utdelare var Anders Hermansson, vd för Svensk Sjöfart. I sitt tal till pristagarna betonade Anders Hermansson hur viktig deras insats är "ni bidrar med små och stora framsteg som är viktiga, inte bara för att lösa det där specifika problemet som ni hade för ert fartyg – utan som en del i kedjan som för oss framåt. Era lösningar lägger ännu en sten till grunden som den här branschen vilar på"

Totalt delades 47 belöningar ut för åtgärder som förbättrar arbetsmiljö och höjer säkerheten ombord. Granskningsgruppens ordförande, Cecilia Österman, presenterade förslagen som även illustrerades med videofilmer, inskickade av de belönade. Årets hedersnämning gick till Tia Lindström, Satu Pahkala och Katja Axén, Silja Symphony för deras engagemang och förbättringsarbete av besättningens fritidsutrymmen ombord.

En särskild belöning för livräddande insats tilldelades befälhavaren och besättningen ombord på M/S Pernille som trots stark vind räddade en nödställd som hamnat i vattnet från M/S Aurora af Helsingborg.

Sammanlagt uppgick årets belöningar till 856 000 kronor, vilket är ett nytt rekord. De belönade hyllades med fanfarer framförda av en Blåsensemble från musikgrundskolan Synkopen i Helsingborg. "De belönades tack" framfördes av Hamid Bani Shoraka, intendent på M/S Drotten, Destination Gotland som avrundade ceremonin med värme och uppskattning.

GRANSKNINGSGRUPPEN OCH ÖVRIGA BEREDNINGSGRUPPENS

En viktig del av Stiftelsens verksamhet är de grupper som bereder och lämnar förslag avseende årets belöningar. Gruppernas arbeten är en förutsättning för Belöningsverksamheten.

Granskningsgruppen

Som för närvarande består av en ordförande och sju ledamöter, är utvalda för sina unika kompetenser inom respektive specialområde.

Gruppen, som utgör stiftelsens beredningsorgan avseende belöningar och stipendier, påbörjar sitt arbete under hösten när de får sig tillsända årets förslag till belöningar.

Förslagen fördelas på de olika ledamöterna för specialgranskning och analys. I januari samlas hela gruppen för gemensam genomgång av samtliga förslag. Utifrån en särskild värderingsmetodik bedöms varje förslag vilket i slutändan resulterar i Gruppens samlade förslag till Direktionen avseende årets belöningar. Förslaget åtföljs av de av ordförande författade motivtexter som sedan återfinns i Belöningsfoldern. Utöver Granskningsgruppen har övriga belöningar under år 2025 beretts av följande personer

Idrottsbelöningskommittén

Hans Fredriksson
Agneta Swenson

Litteraturpriskommittén

Torbjörn Dalnäs
Linda Sundgren

Sjöräddningskommittén

Ann-Louise Karlsson

Granskningsgruppen under granskning av årets belöningsförslag. Fotograf: Nina Varumo

Övriga bidrag 165 Tkr (1 228)

Sjöräddningssällskapet, SSRS, 0 Tkr (900)

Finansiering till en ny räddningsbåt i K8- klassen till Sjöräddningssällskapet räddningsstation i Södertälje. Stationen är i behov av en räddningsenhet som uppfyller de krav som ställs för att effektivt kunna arbeta med sjöräddning i upptagningsområdet Södertälje kanal och farvattnen både norr (Mälaren) och söder (Östersjön) om slussen. Byggtiden var planerad till åren 2022 – 2024 men kommer att förlängas till 2026/2027.

Direktion har beslutat att stödja projektet med 3 000 Tkr under åren 2022 – 2024.

Conferens CFIS 2024 - Conference on Fire Safety at Sea 0 Tkr (293)

Konferensen syftar till att förbättra brandsäkerhet ombord fartyg genom att sprida kunskap inom området samt till att vara en mötesplats för aktörer i branschen. Konferensens presentationer ska sporra deltagande organisationer till fortsatt utveckling av maritimt brandskydd, både genom policyarbete och i praktiken. Konferensen genomfördes i oktober 2024 i Chalmers lokaler.

Rosenhill Seamen's Center 0 Tkr (10)

Bidrag till genomförande av Martha afton.

Donsö Shipping Meet, DSM 160 Tkr (0)

DSM genomför vartannat år ett evenemang där stora delar av sjöfartsnäringen deltar. DSM2025 pågick under tre dagar där första dagen hade temat "Sjöfart & Försvar – Ledning och skydd av sjöfarten". Dessutom genomfördes en totalförsvarsövning.

Direktionen beslöt att stödja evenemanget med 160 Tkr.

Lighthouse

Syftet med Lighthouse är att vara en plattform för samverkan och kunskapsutbyte inom maritim forskning och innovation med huvuduppgifter inom tre områden

- Samverkan och nätverk
- Program, projektering och finansiering
- Kommunikation

Lighthouse har utvecklats från att i samarbete med Svensk Sjöfart, Chalmers och Handelshögskolan i Göteborg stärka sjöfartsutbildning och forskning vid de ingående universiteten, till att vara ett svenskt maritimt kompetenscenter baserat på trippelhelix-samverkan mellan industri, akademi och offentlig sektor kring tvärvetenskaplig forskning, utveckling och innovation för en snabbare och effektivare förnyelse av sjöfarten liksom utveckling av nya lösningar och produkter.

Stiftelsen har varit delaktig i Lighthouse, som partner mellan åren 2015 – 2017. Deltagande utvärderades efter denna period och Direktion kom då fram till att stödet för Lighthouse, utifrån Stiftelsens ändamål ej längre kan betraktas som ett bidrag. Stödet om 500 Tkr redovisas fr o m 2018 som en kostnad, se Not 10. Stiftelsen har fortsatt vara delaktig i Lighthouse och under året har ett nytt avtal tecknats för perioden 2022 – 2024 med möjlighet till förlängning i ytterligare två år. Stiftelsen har förlängt avtalet till 2026-12-31.

Ted Litens. Fotograf: Nina Varumo

En Hedersbelöning som delades ut på Belöningsdagen 2025

Sjömän är utmärkta problemlösare och gör ständiga förbättringar för att underlätta arbetet, höja säkerheten och öka trivseln ombord. Det är något vi gärna premierar. Inom sjöfarten finns en stark tradition av att lösa de utmaningar som uppstår till sjöss. När avståndet till närmaste verkstad mäts i sjömil i stället för meter, måste besättningen vara sina egna hantverkare – alltid redo att reparera, underhålla och förbättra.

Och om det är någon som personifierar denna anda, så är det maskinreparatör Ted Litens! Med skiftnyckeln i ena handen och en lösning i den andra ser han möjligheter där andra ser problem. Som Winston Churchill en gång sade: "En pessimist ser svårigheter i varje möjlighet, en optimist ser möjligheter i varje svårighet." Ted gör mer än så – han löser dem!

I snart ett decennium har Stiftelsen tagit emot förbättringsförslag i en strid ström – och få sjömän kan mäta sig med antalet inskickade av Ted Litens. Det finns nog ingen i branschen som inte känner till Ted – och om de inte gör det, har de ändå nytta av hans idéer.

Det finns ett gammalt uttryck som säger att "Ingenting är omöjligt för Gud och en svensk sjöman. Det omöjliga tar bara längre tid för Gud." Ted är en levande bekräftelse på detta. För när maskinerna krånglar, när muttrarna trilskas och när situationen verkar hopplös, då kliver Ted fram med kunskap, uthållighet och en aldrig sinande arbetsvilja.

För sitt engagemang, sin yrkesstolthet och sitt bidrag till sjöfartens stolta tradition tilldelas han Stiftelsen Sveriges Sjömanshus Hedersbelöning.

Granskningsgruppen har under 2025 haft följande sammansättning:

Cecilia Österman, Ordförande
 Pelle Andersson
 Jeanette Ganesjö
 Mats Höglom
 Bo Lindgren
 Sofia Lundmark
 Malin Persson
 Anders Wikström

Kanslichefen fungerar som gruppens sekreterare.

Förslag till
 "Belöning 2027"
 insänds före
 1 november 2026

Bidragsverksamheten under 1972/73-2025

Belopp i Tkr

Period	Gratialis	Akuta hjälp	Stipendier	Utbildningsstöd	Forskning och utveckling	Kultur	Belöningar	Övriga bidrag	Totalt
1972/73-76/77	2 753	48	213	225			67	136	3 442
	80%	1,4%	6,2%	6,5%			2,0%	3,9%	100,0%
1977/78-81/82	3 736	23	1 155	794	38		608	237	6 591
	56,7%	0,4%	17,5%	12%	0,6%		9,2%	3,6%	100,0%
1982/83-86/87	3 872	53	2 722	840	818	87	1 625	223	10 240
	37,8%	0,5%	26,6%	8,2%	8,0%	0,9%	15,9%	2,1%	100,0%
1987/88-91/92	7 561	148	5 414	1 193	5 605	1 039	1 929	412	23 301
	32,4%	0,6%	23,3%	5,1%	24,0%	4,5%	8,3%	1,8%	100,0%
1992/93-1996	12 945	426	8 823	3 386	6 752	1 190	2 186	647	36 355
	35,6%	1,1%	24,3%	9,3%	18,6%	3,3%	6%	1,8%	100,0%
1997-2001	18 272	606	19 057	3 896	7 364	4 467	3 202	1 003	57 867
	31,6%	1%	32,9%	6,7%	12,7%	7,7%	5,5%	1,7%	100,0%
2002-2006	19 439	693	15 661	5 748	12 109	4 549	3 639	276	62 114
	31,33%	1,11%	25,24%	9,26%	19,51%	7,33%	5,86%	0,44%	100,0%
2007-2011	14 544	431	10 118	6 981	17 125	3 971	4 343	338	57 851
	25,14%	0,75%	17,49%	12,07%	29,60%	6,86%	7,51%	0,58%	100,0%
2012	2 621	181	1 967	5 090	2 355	791	962	57	14 024
	18,69%	1,29%	14,03%	36,29%	16,79%	5,44%	6,86%	0,41%	100,0%
2013	2 427	129	1 980	5 092	2 350	877	828	565	14 248
	17,03%	0,91%	13,90%	35,74%	16,49%	6,16%	5,81%	3,97%	100,0%
2014	2 527	129	1 862	566	3 350	873	888	552	10 747
	23,51%	1,20%	17,33%	5,27%	31,17%	8,12%	8,26%	5,14%	100,0%
2015	2 552	298	1 693	388	3 911	998	996	577	11 413
	22,36%	2,61%	14,83%	3,40%	34,27%	8,74%	8,73%	5,06%	100,0%
2016	2 456	360	1 604	3 918	5 042	322	1 161	332	15 195
	16,16%	2,37%	10,56%	25,78%	33,18%	2,12%	7,64%	2,18%	100,0%
2017	3 030	175	1 429	1 580	3 932	352	1 332	86	11 915
	25,43%	1,47%	11,99%	13,26%	33,00%	2,95%	11,18%	0,72%	100,00%
2018	3 576	138	1 841	517	7 133	318	1 621	184	15 329
	23,33%	0,90%	12,01%	3,37%	46,54%	2,08%	10,57%	1,20%	100,00%
2019	3 480	263	1 899	395	2 902	313	1 553	0	10 805
	32,21%	2,43%	17,57%	3,66%	26,86%	2,90%	14,37%	0	100,00%
2020	3 300	94	1 423	503	3 248	208	1 239	278	10 293
	32,06%	0,92%	13,82%	4,89%	31,55%	2,02%	12,04%	2,70%	100,00%
2021	3 710	264	1 703	628	2 875	108	1 128	181	10 596
	35,01%	2,49%	16,07%	5,93%	27,13%	0,97%	10,65%	1,76%	100,00%
2022	4 514	256	1 340	355	2 767	317	1 879	1 525	12 953
	42,60%	2,42%	12,64%	3,35%	26,11%	2,99%	17,73%	14,39%	100,00%
2023	5 120	145	1 488	328	8 930	249	1 678	1 830	19 768
	25,90%	0,73%	7,53%	1,66%	45,17%	1,26%	8,49%	9,26%	100,00%
2024	5 160	210	1 437	604	7 409	547	1 949	1 228	18 542
	27,83%	1,13%	7,75%	3,26%	39,95%	2,95%	10,51%	6,62%	100,00%
2025	5 498	177	1 561	290	7 649	420	1 890	165	17 648
	31,15%	1,00%	8,84%	1,64%	43,34%	2,38%	10,71%	0,93%	100,00%
Totalt	133 093	5 247	86 388	43 317	113 663	21 995	36 703	10 832	451 240
	29,50%	1,16%	19,14%	9,60%	25,19%	4,87%	8,13%	2,40%	100,00%

Samarbeten med forskningsinstitut

Linnéuniversitetet

Chalmers Tekniska Högskola

CHALMERS

@ivl
SVENSKA
MILJÖINSTITUTET

**RI
SE**

vti

Linnéuniversitetet

Förvaltningsberättelse

Direktionen för Stiftelsen Sveriges Sjömanshus, org nr 802005-7173, med säte i Stockholm, får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2025-01-01–2025-12-31.

Stiftelsen har till ändamål

- att bistå personer och anhöriga till dem som är eller har varit verksamma inom sjömansyrket
- att verka till nytta och gagn för sjöfolket, främst genom utbildning, forskning och utveckling

Flerårsöversikt	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Belopp i Tkr						
Direktavkastning	21 643	20 599	20 558	18 291	20 276	11 139
Resultat före dispositioner	14 300	13 140	15 422	14 648	16 399	8 636
Soliditet	94,68%	95,44%	95,66%	98,19%	98,10%	97,92%

Eget kapital	Bundet fondkapital	Fritt	Årets resultat
Belopp i Tkr			
Ingående balans 2025-01-01	202 397	26 954	13 140
Disposition enligt direktionssammanträde		13 140	-13 140
Under året beviljade bidrag		-17 648	
Under året återförda medel		0	
Under året erhållna fondandelar		2 132	
Under året erhållna gåvor	0		
Avsättning enligt stadgar	2 153	-2 153	
Årets resultat			14 300
Utgående balans 2025-12-31	204 550	22 425	14 300

Vad beträffar stiftelsens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i Tkr

Direktavkastning	Not	2025	2024
KK Aktiekonsortium	1	11 875	11 472
KK Aktieindexkonsortium	2	57	67
KK Aktieindexkonsortium, utland	3	1 974	1 730
KK Räntekonsortium	4	272	240
KK SLOTTET	5	2 004	1 627
KK GIVA	6	2 410	2 468
KK Företagsobligationskonsortium, FRN	7	388	645
Övriga placeringar	8	2 545	2 159
Övriga räntor	9	117	191
Summa direktavkastning		21 642	20 599
Verksamhetskostnader			
Kapital Förvaltningsarvoden		-978	-1 532
Administrationskostnader	10	-4 369	-3 933
Förvaltningskostnader	11	-543	-694
Marknadsföringskostnader		-206	-208
Summa verksamhetskostnader		-6 096	-6 367
Resultat före realisationsvinst/förlust		15 547	14 233
Realisationsvinster/förluster	12	402	-1 092
Övriga finansiella intäkter/kostnader	12	-1 649	0
Årets överskott före dispositioner	16	14 300	13 140

Balansräkning

Belopp i Tkr

Tillgångar	Not	2025-12-31	2024-12-31
Anläggningstillgångar			
Placeringstillgångar	13	240 777	242 475
Inventarier, bokfört värde	14	0	0
Summa anläggningstillgångar		240 777	242 475
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		584	602
Summa kortfristiga fordringar		584	602
Kassa och bank		13 475	10 987
Summa omsättningstillgångar		14 060	11 589
Summa tillgångar		254 836	254 064
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
		2025-12-31	2024-12-31
Bundet fondkapital	15	204 550	202 397
Fritt fondkapital	16	36 725	40 094
Summa eget kapital		241 275	242 491
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		585	17
Övriga skulder		81	85
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		256	293
Beslutade ej utbetalda anslag	17	12 639	11 178
Summa kortfristiga skulder		13 561	11 573
Summa skulder och eget kapital		254 836	254 064

Sammandrag balansräkning 2021-2025

Belopp i Tkr

Tillgångar	2025-12-30	2024-12-30	2023-12-30	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar					
Placeringstillgångar	240 777	242 475	248 374	244 711	243 599
Inventarier netto bokfört värde	0	0	0	0	0
Långfristiga fordringar	0	0	0	1 000	1 000
Kortfristiga fordringar					
Övriga fordringar	0	0	0	6	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	584	602	852	726	694
Kassa och bank	13 475	10 987	7 688	6 134	5 232
Summa tillgångar	254 836	254 064	256 914	252 577	250 525
Skulder & eget kapital					
Eget kapital					
Bundet kapital	204 550	202 397	200 356	198 315	196 487
Fritt eget kapital	36 725	40 094	45 404	49 679	49 279
Summa eget kapital	241 275	242 491	245 760	247 994	245 766
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder	585	17	182	63	53
Övriga skulder	81	85	59	66	42
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	256	293	249	505	382
Beslutade ej utbetalda anslag	12 639	11 178	10 664	3 949	4 282
Summa eget kapital och skulder	254 836	254 064	256 914	252 577	250 525

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3). Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Placeringsstillgångar

Stiftelsen har sina medel placerade hos Kammarkollegiet som sköter den ekonomiska förvaltningen för ett antal stiftelser och andra fonder. För förvaltningen har Kammarkollegiet bildat ett antal konsortier. Kammarkollegiet har ett särskilt beslutsorgan för denna kapitalförvaltning, Fonddelegationen.

Förvaltningen av Konsortierna sker utifrån ett regelverk fastställt av Fonddelegationen 2025-10-10. Tillgångarna i respektive konsortium ägs gemensamt av de stiftelser och fonder som har placerat kapital i konsortiet genom köp av andelar. Andelarna i varje konsortium är lika stora och medför lika rätt till den egendom som ingår i konsortiet. Utdelning från konsortierna tas upp som intäkt. Vid utdelning från konsortierna tillämpas principen att utdelningar motsvarar respektive konsortiums direktavkastning. Varken realiserade eller orealiserade värdeökningar delas ut.

Enligt av Stiftelsens tillsynsmyndighet utfärdade föreskrifter får högst 70 % av stiftelsens eget kapital till bokfört värde placeras i aktier eller aktierelaterade fonder varav 25 % får vara utländska aktier eller i Sverige förvaltade fonder med inriktning på utländska aktier. Högst 10% till bokfört värde får placeras i bolag som direkt eller indirekt förvaltar fastigheter via fonder. Återstoden (dvs minst 20%) av placeringstillgångarna ska placeras i räntebärande instrument. I övrigt hänvisas till Fonddelegationens protokoll 2025:5 samt not 13.

Bidrag till institutioner m.fl.

För bidrag med längre löptid än pågående kalenderår upprättas skriftliga avtal med bidragsmottagaren. Som ansvarsförbindelser har härvid upptagits det samlade beloppet för åren efter beslutsåret enligt beslutad avtalsperioder. Övriga anslag skuldförs vid beslutstillfället och påverkar direkt det fria fondkapitalet.

Innovationslån

Lån kan beviljas för projekt som

- syftar till att förbättra säkerheten, arbetsmiljön och trivseln för sjöfolk ombord.
- bedöms ha en sådan ekonomisk bärighet att lånet kan återbetalas inom en 5-årsperiod.

Eftergift för återbetalning kan beviljas därest projektet bedöms varken ha gett eller kan förväntas ge ett tillräckligt stort ekonomiskt utbyte för att bära kostnaderna för eventuell återbetalning.

Eget kapital

Det egna kapitalet har uppdelats i bundet respektive fritt fondkapital. Det bundna fondkapitalet utgörs av de medel Stiftelsen mottagit för förvaltning vid och efter dess bildande. Kapitalet har även tillförts stadgeenliga årliga avsättningar av direktavkastningen jämte vissa under tidigare år uppnådda betydande reavinster.

Den föreskrivna målsättningen för Stiftelsens förvaltning är att de mottagna medlen skall bevaras och behålla sin köpkraft i aktuellt penningvärde men att kapital därutöver är disponibelt för verksamheten.

	Utdelning/andel (kr)		Utdelning totalt (tkr)	
	2025	2024	2025	2024
Not 1				
Utdelning från Aktiekonsortiet, svenska	288,58	279,49	11 875	11 472
Avstämningsdag 15 november				
Årets utdelning har utbetalats				
Not 2				
Utdelning från Aktieindexkonsortiet	7,23	8,62	57	67
Avstämningsdag 15 november				
Årets utdelning har utbetalats				
Not 3				
Utdelning från Aktieindexkonsortiet, utland	624,15	548,5	1 974	1 730
Avstämningsdag 15 november				
Årets utdelning har utbetalats				
Not 4				
Utdelning från Räntekonsortiet	2,74	2,42	272	240
Avstämningsdag 15 november				
Årets utdelning har utbetalats				
Not 5				
Utdelning från SLOTTET	39,76	32,36	2 004	1 627
Avstämningsdag 15 november.				
Årets utdelning har utbetalats.				
Not 6				
Utdelning från GIVA	60,63	62,23	2 410	2 468
Utdelning sker tertialvis				
Årets utdelning har utbetalats				
Not 7				
Utdelning från Företagsobligationskonsortiet, FRN	37,26	53,84	388	645
Avstämningsdag 15 november				
Årets utdelning har utbetalats				
Not 8				
Utdelning från StrukturInvest mfl				
StrukturInvest Obligationer,				
Kupongränta utbetalas kvartalsvis	5-9,5%	5-9,5%	2 377	1 997
Utdelning från direktägda aktier	2,8	2,7	168	162
Not 9				
Övriga räntor, mm	1,45%	3,00%	117	191

Not 10

Administrationskostnader (Tkr)

	2025	2024
Personalkostnader	1 370	1 162
Andel i lokalkostnader	601	607
Övriga administrationskostnader	1 898	1 664
Lighthouse	500	500
Summa administrationskostnader	4 369	3 933

Medeltalet anställda	1	1
varav män	1	1

Not 11

Förvaltningskostnader (Tkr)

	2025	2024
Arvoden och traktamenten	348	497
Andel i lokalkostnader	195	197
Övriga förvaltningskostnader	0	0
Summa förvaltningskostnader	543	694

Not 12

Realisationsvinst/förlust (Tkr)

Under året har realisationsvinster uppstått i samband med avyttring av andelar i ett av Kammarkollegiets konsortium samt förtidsinlösen av ett räntebevis. Fordran på en förfallen ränteplacering har nedskrivits med 50%.

	2025	2024
Realisationsförlust/vinster	402	-1 092
Nedskrivning av placeringstillgångar	-1 649	0

Not 13

Placeringstillgångar

	Antal andelar		Kurs/andel (kr)		Förändring 1,2,3 %	Bokfört värde (Tkr)		Marknadsvärde (Tkr)	
	2025	2024	2025	2024		2025	2024	2025	2024
Förvaltade av Kammarkollegiet									
Aktiekonsortiet	41 168	41 065	9 956,81	9 123,50	12,30%	78 378	77 404	409 901	374 660
Aktieindexkonsortiet	7 836	7 816	279,94	256,34	12,03%	935	930	2 194	2 004
Aktieindexkonsortiet, utland	3 164	3 156	16 144,40	16 341,73	2,61%	5 220	5 095	51 080	51 576
Räntekonsortiet	99 399	99 275	115,48	114,85	2,93%	12 304	12 290	11 478	11 401
Företagsobligationskonsortiet, FRN	10 418	11 975	988,82	986,95	3,96%	10 462	12 025	10 302	11 818
GIVA	39 799	39 700	1 230,67	1 151,87	12,10%	41 032	40 914	48 980	45 730
SLOTTET	50 425	50 300	1 250,58	1 316,60	-1,99%	50 518	50 358	63 060	66 224
Övriga förvaltade									
Strivo					0,00%	27 958	27 840	27 958	27 840
Apikal Fastighetspartner					0,00%	4 631	6 281	4 631	6 281
Hufvudstaden, aktier	60 000	60 000	124,00	121,10	4,71%	8 338	8 338	7 440	7 266
VINGA	9 140	9 140	125,97	121,03	4,08%	1 000	1 000	1 151	1 106
Totalvärde						240 777	242 475	638 175	605 904
Övervärde						397 398	363 429		

1) Värdeförändringen är inkl utdelning. Utdelning se not 1 - 9.

Utdelningsprinciper se under Redovisningsprinciper och Kammarkollegiets regelverk, Fonddelegation protokoll 2025:5

2) Obligationslån, via Strivo, innehavs till förfall och till nominellt värde varför någon värdeförändring ej bör uppstå.

3) Vinstandelslån via Apikal, innehavs till förfall och till nominellt värde varför någon värdeförändring ej bör uppstå.

Indexförändringar Källa Kammarkollegiet

KK:s jfr index under resp år

	2024/2025	2023/2024
OMX Stockholm Cap GI	12,88%	7,21%
OMX 60 CAP GI Etiskt	15,56%	7,13%
Solactive ISS ESG Global Index NTR	2,29%	27,50%
OMRX Bond All 1-3	2,77%	2,96%
Solactive SEK NCR Fix Short IG Corp Index	3,58%	5,83%

Källa: Kammarkollegiet 2024/2025

Kapitalets reala förändring 1973-2025

Belopp i Tkr

Balansdag	Kapital enligt balansräkning exkl. disp. avkast	Ej realiserat övervärde i papper	Totalt kapital till marknadsvärde	Kapital-73 omräknat efter KPI-index	Real kapitalförändring vinst	Real kapitalförändring förlust	Akkumulerad vinst/förlust	KPI-Index Basår 49
1973-06-30	20 794		20 794	20 794				287
1980-06-30	23 001	1 029	24 030	40 687		16 657	- 16 657	562
1985-06-30	30 282	31 414	61 696	68 042	19 831	9 520	- 6 346	879
1990-06-30	126 780	34 466	161 246	92 005	84 412	8 825	69 241	1 189
1991-06-30	128 837	24 545	153 382	100 284		16 143	53 098	1 296
1992-06-30	131 125	16 984	148 109	102 296		7 285	45 813	1 322
1993-06-30	133 566	43 614	177 180	107 223	24 144		69 957	1 384
1994-06-30	135 407	53 733	189 140	109 978	9 205		79 162	1 418
1994-12-31	135 767	58 584	194 351	110 911	4 278		83 440	1 430
1995-12-31	146 143	67 676	213 819	113 393	16 986		100 426	1 462
1996-12-31	148 650	107 705	256 355	112 850	43 079		143 505	1 455
1997-12-31	149 618	139 500	289 118	114 711	30 902		174 407	1 479
1998-12-31	165 812	139 121	304 933	113 470	17 056		191 463	1 463
1999-12-31	166 764	262 272	429 036	114 945	122 628		314 091	1 482
2000-12-31	167 794	257 050	424 844	116 262		5 509	308 582	1 499
2001-12-31	166 036	206 116	372 152	119 365		55 795	252 787	1 539
2002-12-31	169 585	104 038	273 623	121 847		101 011	151 776	1 571
2003-12-31	170 576	133 638	304 214	123 398	29 040		180 816	1 591
2004-12-31	171 476	150 079	321 555	123 708	17 031		197 847	1 595
2005-12-31	172 636	204 973	377 609	124 794	54 868		252 815	1 609
2006-12-31	173 921	238 727	412 648	126 810	33 023		285 838	1 635
2007-12-31	175 324	203 992	379 316	131 212		37 734	248 104	1 692
2008-12-31	176 862	89 504	266 366	132 360		114 098	134 006	1 707
2009-12-31	177 887	142 787	320 674	133 584	53 084		187 090	1 723
2010-12-31	178 955	181 042	359 997	136 668	36 239		223 329	1 763
2011-12-31	180 234	130 690	310 924	139 304		51 709	171 620	1 797
2012-12-31	181 899	148 051	329 950	139 226	19 104		190 724	1 796
2013-12-31	183 321	194 587	377 908	139 459	47 725		238 449	1 799
2014-12-13	184 750	225 654	410 404	138 999	32 956		271 405	1 793
2015-12-31	186 362	227 018	413 380	138 999	2 976		274 381	1 794
2016-12-31	187 912	243 455	431 367	141 404	15 582		289 963	1 825
2017-12-31	189 518	261 825	451 343	143 879	17 501		307 464	1 857
2018-12-31	191 445	229 425	420 870	146 830		33 424	274 040	1 895
2019-12-31	193 343	310 744	504 087	149 385	80 662		354 702	1 928
2020-12-31	194 457	308 335	502 792	150 162		2 072	352 630	1 938
2021-12-31	196 487	414 323	610 810	155 973	102 207		454 837	2 013
2022-12-31	198 315	280 457	478 772	175 189		151 254	303 583	2 261
2023-12-31	200 356	336 256	536 612	182 860	50 169		353 752	2 360
2024-12-31	202 397	363 431	565 828	184 332	27 744		381 496	2 379
2025-12-31	204 550	397 398	601 948	184 959	35 493		416 989	2 387

Kommentar:

Omräknat kapital efter KPI-index inkluderar i likhet med det bokförda kapitalet tillkommande donationsmedel 4,4 mkr men ej realisationsvinster och stadgeenliga avsättningar.

Not 14

Inventarier (Tkr)

Ingående bokförda värden

Invärderade värden

Anskaffningsvärden

Årets nyanskaffning

Utgående bokfört värde

Bokförd avskrivning

Ingående ackumulerad avskrivning

Årets avskrivning

Summa bokförd avskrivning

Netto bokfört värde

Värderingen av de invärderade inventarierna har skett den 6 mars 1990 av Lars Edelstam, av Stockholms Handelskammare förordnad besiktningsman för konst- och antikviteter.

Inventariebeståndets sammansättning 2025-12-31

Möbler (varav med antikvärde 409)

Mattor

Gardinuppsättning

Böcker 15 hyllmeter (matematik, geografi, nautica, reseskildringar fr 1700-tal)

Böcker 54 hyllmeter (använda i undervisning på Stockholms Sjöbefälsskola)

Bokverk Chapmans Architectura Navalis Mercatoria

Atlas H J Hansen 1797

Navigationinstrument

Tavlor

Kontorsmöbler och utrustning

Övrigt

Summa bokfört bruttovärde

Inventarierna är egendomsförsäkrade för 4 207 tkr (4 029).

Not 15

Bokfört bundet fondkapital (Tkr)

Sammansättning

Vid Stiftelsens bildande överlämnade medel:

Från Sjöfartsverket	3 863	3 863
Från Sjömanshus balanserade egna medel	12 890	12 890
Från Sjömanshus övertagna donationsmedel	4 041	4 041

Efter bildandet tillkommande medel tidigare förvaltade av:

Sjöfartsverket	536	536
Sjöbefälsskolan i Stockholm	3 374	3 374
Handelsflottans Kultur- och fritidsråd	60	60
Lotsverkets Enskilda Pensionskassa	144	144
Västra Handelskammaren, Göteborg	126	126
Hilda Palmqvist, Härnösand 81/82	33	33
M/S Marneborg	10	10
Gåva enl Ingrid Falcks testamente, erhållen 2013	51	51
Gåvor i samband med bemärkelser	7	7

Stadgeenliga avsättningar,

ingående balanserat värde	63 224	61 183
årets avsättning	2 153	2 041

Reavinster ingående balanserat värde

114 038 114 038

Summa utgående bokfört bundet fondkapital

204 550 202 397

Övertagna donationsmedel jämte tillkommande medel för vilka medel särskild redogörelse lämnats i skrift 1999-12-31, har enligt av Kammarkollegiet fattade permutationsbeslut överförts till ovan redovisat bundet fondkapital att samförvaltas enligt Kungl. Maj:ts beslut 1972-05-05.

I samband med bemärkelsedagar har gåvor erhållits. Inga gåvor erhöles under 2025 (300).

I föregående sammanställning har redovisats kapitalets reala förändring 1973-2025, utvisande per 2025-12-31 ett ackumulerat överskott på 416 989 Tkr (f.å. 381 496).

Not 16

Fritt fondkapital (Tkr)

Ingående kapital 1 januari

40 094 45 404

Årets resultat

14 300 13 140

Stadgeenlig avsättning

-2 153 -2 041

Bidragsverksamheten

Bidrag till behövande

Gratial -5 498 -5 160

Akut hjälp -177 -210

Övriga bidrag till nytta och gagn för sjöfolket

Stipendier -1 561 -1 437

Utbildningsstöd -290 -604

Forskning och utveckling -7 649 -7 408

Kultur -420 -547

Belöningar -1 890 -1 948

Övriga bidrag -165 -1 228

Årets beslutade medel

-17 648 -18 542

Återförda ej utnyttjade anslag

0 20

Under året erhållna Fondandelar ¹

2 132 2 113

Utgående fritt kapital 31 december

36 725 40 094

1) Kammarkollegiet har sedan hösten 2022 ändrat sitt beräknings sätt för debitering av förvaltningskostnader. Förvaltningskostnader tas från NAV:et och påverkar därmed det redovisade övertärdet och framtida realisationsresultat. Totalt har nya andelar till ett anskaffningsvärde om 6 274 Tkr (4 142) erhållits

Not 17

Beslutade ej utbetalda bidrag (Tkr)

Sammansättning

	2025	2024
Utvecklingsstipendier	10	10
Bidrag till institutioner m. fl.	12 629	11 168
Totalt	12 649	11 178

Utvecklingsstipendier

Utvecklingsstipendier utdelas i samband med den årliga belöningshögtiden, varvid ett delbelopp utbetalts. Resterande del utbetalts när stipendiaten redovisat att projektet slutförts. Per 2025-12-31 finns 1 (1) st ej slutredovisade projekt.

Bidrag till institutioner

Löpande beviljas bidrag till institutioner m fl avseende kortare eller längre tidsperioder. Vid längre tidsperioder upprättas avtal mellan Stiftelsen Sveriges Sjömanshus och den mottagande institutionen av vilket det även framgår när och under vilka förutsättningar bidragen kan rekvireras. Den del av beviljat bidrag som ej rekvirerats för ett aktuellt år reserveras. Institutioner har rätt att under resterande del av avtalperioden rekvirera ej tidigare rekvirerade bidrag. Per 2025-12-31 hade 25 (19) st beviljade bidrag ej rekvirerat hela det möjliga beloppet.

Eventualförpliktelser (Tkr)

Avtalade tidsbestämda projektbidrag avseende:

	Löptid	2025-12-31	2024-12-31
Linnéuniversitetet, Utvärdering av kvalitetshöjande åtgärder inom handledning till sjöss	2023-2025	0	280
KTH, Fartygets Dynamik	2022-2025	0	300
RISE, Digital Ship evacuation assistant, Digi SEA	2023-2025	0	270
RISE, Carbon diOxide Fire Fighting Experimental Evaluation, COFFE	2024-2026	577	1 340
RISE, TEMPO Transpot Efficiency and the People	2024-2025	0	390
KTH, Rörelseinducerade störningar	2025	0	640
SINTEF, Safety and health for seafarers in interorganizational operations	2024-2026	1 101	2 569
Lunds Universitet, Synergonomi och den visuella miljös utformning ombord	2024-2025	0	467
RISE, Bmob Brandsäkerhet i innovativ mobilitetssektor - en jämförande studie	2025-2026	200	1 000
IVL Flame Retardants	2025-2026	1 084	0
RISE Förändrade tank(e)vanor	2026	601	0
RISE Combat II	2026-2028	2 526	0
Chalmers Svetssimulatorer	2026-2030	1 200	0
Summa eventualförpliktelser		8 735	7 257

Av beloppet beräknas 5 743 Tkr (5 379) komma att förfalla till betalning under år 2026 (2025).

Årsredovisning fastställdes av Direktionen den 4 mars 2026

Kenny Reinhold, Ordförande

Christer Bruzelius, Vice ordförande

Anders Boman

Karl Huss

Lennart Runnegård Jonsson

Karl Karell, Kanslichef

Min revisionsberättelse har avlämnats 2026-03-04.

Benny Svensson, Auktoriserad revisor

Bårtäcke från 1783 som varit i Stockholms sjömanshus ägo fram till nedläggningen 1969. Det består av sammet med silvertråd. Bårtäcket hänger numera i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus kansli i Stockholm.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till direktionen i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus
Org.nr. 802005-7173

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Sveriges Sjömanshus för år 2025. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 22-38 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standard on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 2-21. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar direktionen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om

direktionen avser att upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att direktionen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna i enlighet med stiftelselagen.

Jag måste informera direktionen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av direktionens förvaltning för Stiftelsen Sveriges Sjömanshus för år 2025.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Stockholm den 4 mars 2026

Benny Svensson

Auktoriserad revisor

Ordinarie ledamöter från 1 maj 2023

Kenny Reinhold	Göteborg, ordförande, för SEKO
Christer Bruzelius	Lomma, vice ordförande, för Svensk Sjöfart
Oscar Lindgren t.om. 2023-10-31	Stockholm, för Sjöbefälsföreningen
Karl Huss fr.om. 2023-11-01	Stockholm, för Sjöbefälsföreningen
Anders Boman	Visby, för Svensk Sjöfart
Lennart Runnegård Jonsson	Uppsala, för Sjöbefälsföreningen-O

Ersättare från 1 maj 2023

Pelle Andersson	Stockholm, för Kenny Reinhold
Anders Hermansson	Stockholm, för Christer Bruzelius
Karl Huss t.om. 2023-10-31	Stockholm, för Oscar Lindgren
Malin Persson fr.om. 2023-11-01	Helsingborg, för Karl Huss
Jonas Gunnarsson	Göteborg, för Anders Boman
Sandra Stens	Stockholm, för Lennart Runnegård Jonsson

Tillsynsman

Lisa Lewander	Sjöfartsverket
---------------	----------------

Stiftelsen stödjer sjöfolk och deras anhöriga i svåra tider och främjar en säker arbetsmiljö. Ekonomiskt behövande kan ansöka om Gratial eller akuthjälp.

Stiftelsens kansli

Karl Karell	Kanslichef
Birgitta Lönnquist Gemvik	Ekonomiansvarig
Carl Hermelin	Kanslist
Postadress	Katarinavägen 22, 1 tr, 116 45 Stockholm
Telefon:	08-641 44 37
E-post:	info@sjomanshus.se
Hemsida:	www.sjomanshus.se
Orgnr:	80 20 05-7173
Bankgiro:	131-1406

Skriftlig ansökan om:

FoU-projekt och förslag till Arbetsbelöning görs via Stiftelsens ansökningsportal Apply, sjomanshus.se

Stipendier och utbildningsstöd görs via Stiftelsens ansökningssystem Apply, sjomanshus.se

Ansökan om gratial, se anvisningar på Stiftelsens hemsida.

Akut hjälp sänds till kansliets postadress enligt nedan.

Katarinavägen 22, 116 45 Stockholm
tel: 08-641 44 37
e-post: info@sjomanshus.se
sjomanshus.se